

OSMANLI VE CUMHURİYET DÖNEMİNDE

AKSARAY'DA SEL FELÂKETİ

Yazarlar

Dr. Mustafa Fırat GÜL

Orhan ÖZDİL

© Copyright 2020

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-7106-96-2

Kitap Adı

Osmanlı ve Cumhuriyet Döneminde Aksaray'da Sel Felâketi

Yazarlar

Dr. Mustafa Fırat GÜL

Orhan ÖZDİL

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

HIS055000

DOI

10.37609/akya.372

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Ekolojik dengeyi bozan, doğallığı tahrip eden, tabiatın fitratına kafa tutan insanoğlu elbette ki bu deli cesaretinin bedelini ödemektedir/ödeyecektir. Deprem, volkanik patlama, tsunami gibi afetlerden farklıdır sel felâketi. Özellikle çok yağış alan bölgelerde, dağlık, engebeli arazilerde yaşayıp da dere yatağına ev yapan insanoğlu “kim koymuş dereyi buraya?” diye sorgulayamayacağına göre tedbiri elden bırakmamalıdır. Sele sebep olabilecek etkenleri elden geldiğince yok etmelidir. Hiçbir şey yapmadan selin sebep olduğu manzara karşısında “kader” demek makul ve mantıklı değildir.

Birazdan okuyacaksınız ve göreceksiniz ki Anadolu’nun en az yağış alan yerlerinden olan Aksaray’da defalarca sel felâketi olmuştur. Şehrin ortasından geçen Ulu Irmak hayat kaynağı iken gün gelmiş hayatları söndüren olmuştur. Aksaraylılar yaşadıkları felâketlerden ders çıkarmaya gayret etmişlerdir.

Bizim bu kitabı yazmaya başlamamız 2010 yılının başlarıdır. Bu kitaptan yıllar önce (2013’te) 1863’teki sel felâketini makale olarak “Aksaray Şehrinde İkinci Nuh Tufanı: 1863 Sel Felâketi” başlığı altında yayımlamıştık. “Osmanlı ve Cumhuriyet Dönemi’nde Aksaray’da Sel Felâketi” seneler içerisinde demlendi. Türkiye Cumhuriyeti Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı ve Cumhuriyet Arşivleri’nde araştırma yaptığımız gibi süreli yayınlardan, fotoğraflardan, telif eserlerden, sözlü tarihten istifade ettik. Kitabın sizlerle buluşmasında desteğini gördüğümüz Hamiyet Altınok BAYKAN’a teşekkür ederiz.

Dr. Mustafa Fırat GÜL, Orhan ÖZDİL

Aksaray, Ağustos/2020

İÇİNDEKİLER

Önsöz	iii
GİRİŞ	1

BÖLÜM 1

OSMANLI DÖNEMİ AKSARAY'DA SEL FELÂKETİ	9
1.1. 1777 SEL FELÂKETİ	11
1.2. 1863 SEL FELÂKETİ	16
1.3. 1911 SEL FELÂKETİ	91

BÖLÜM 2

CUMHURİYET DÖNEMİNDE AKSARAY'DA SEL FELÂKETİ.....	129
2.1. 1929 SEL FELÂKETLERİ.....	129
2.1.1. 29 Mayıs 1929 Sel Felâketi.....	129
2.1.2. 11 Haziran 1929 Sel Felâketi.....	131
2.2. 1960'LI YILLARDAKİ SEL FELÂKETLERİ.....	137
Sel Felâketinin Verdiği Zararlara Karşı Bazı Tedbirler	138
SONUÇ.....	143
KAYNAKÇA.....	145
EKLER.....	147
ÖZGEÇMİŞ	157

